

60.008/x

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. szeptember 1.

bb.1. a tanév küszöbén - csaknem másfélmillió diák az iskolapadokban

1 szö/tr/zs/ok -cz 1973. szeptember 1.

az idei tanévben lép életbe az általános iskolák és a középiskolák új rendtartása. ennek értelmében némileg módosult a tanév rendje is. a tanév ezután nem szeptember 1-én hanem szeptember első hétfőjén kezdődik. az általános és középiskolák nappali tagozatain így országsszerte hétfőn tartják a tanévnyitó ünnepségeket, az első tanítási napot pedig szeptember 4-én, kedden.

az igazgatók döntése alapján augusztus utolsó napjaiban mindenütt tanévelőkészítő értekezleteket tartottak, amelyeken a pedagógusok megtárgyalták az új tanév feladatait, tennivalóit. országsszerte befejeződtek a jvitó vizsgák; ezt követően a tanévnyitó ünnepség előtti napokban pótblérásokat tartottak azoknak a tanulóknak, akik valamilyen okból júniusban nem iratkozhattak be.

előzetes adatok szerint szeptember 3-án az általános iskolák első osztályaiban 150 000 kisdíák kezd meg a tanulást. ez 10 000-nél is nagyobb gyarapodást jelent az előző évi első osztályosokhoz képest. együttvéve hazánk 5 200 általános iskolájában - 64 000 pedagógus irányításával - 1 060 00 diák kezd a tanévet. a középiskolák első évfolyamaiban több mint 55 000-en tanulnak az idei tanévben. az ország 540 gimnáziumában, illetve szakközépiskolájában a nappali tagozatokon együttvéve mintegy 220 000 diák végzi középfoku tanulmányait az 1973-74-es tanévben, 14 000 pedagógus utmutatása alapján.
/folyt.köv./

bb.1./a tanév küszöbén ... 1. folyt./ok

a tanév eredményes lezárásához az általános iskolákban 198 tanítási nap teljesítése szükséges. a gimnáziumokban a kötelező tanítási napok száma az első-harmadik osztályokban 192, a negyedik osztályban 174. a tanévet mindkét iskolatípusban június 12-17-e között, az igazgatók által kijelölt napon fejezik be a tanévzáró ünnepekkel.

a téli szünet december 22-től január első vasárnapjáig tart. a tavaszi szünet április 5-13 között lesz. szünetel a tanítás november 7-én, március 15-én, március 21-én, április 4-én, husvét hétfőn és május 1-én.

háza 55 felsőoktatási intézményének nappali, esti és levelező tagozatainak együttvéve több mint 90,000 diák kezdi meg hamarosan az 1973-74-es tanévet. csaknem 11 000 oktató irányításával 58 000-nél is többen a nappali tagozatokon, közel 8,000-en az estin, és mintegy 25,000 -en a levelező fakultásokon készülnek az új tanévben leendő hivatásukra.

a felsőoktatási intézmények nappali tagozatainak mintegy 15,000 elsőévest fogadnak. országosan ezekben a napokban döntöttek a fellebbezések ügyében. mint ismeretes, a felvételi vizsgákon a felsőoktatási intézmények felvételi bizottságai csupán a rendelkezésre álló helyek 94 százalékát töltötték be. a vizsga eredményéről szóló értesítésben a sikeres vizsgát tett, de fel nem vett hallgatókkal közölték, hogy fellebbezhetnek a döntés ellen. a fellebbezések ügyében a felügyeletet gyakorló minisztériumok és az érdekelt felsőoktatási intézmények vezetőiből alakult bizottságok döntöttek a napokban, és betöltötték a maradék hat százalékos helyet. a döntésről minden érdekeltet - legkésőbb szeptember első napjaiban - írásban értesítenek. e bizottságok határozata ellen további fellebbezésnek nincs helye.

az egyetemeken, főiskolákon megkezdődött az új tanév előkészítő munkája. a felsőoktatási intézmények sorában legkorábban a közlekedési és távközlési műszaki főiskola kezdte a munkát, az ünnepélyes tanévnyitót szeptember 1-én tartották. a marx károly közgazdaságtudományi egyetem - fennállásának 25. évfordulóját köszöntve - szeptember 3-án tartja ünnepélyes tanévnyitóját. háza legnagyobb felsőoktatási intézményében, a budapesti műszaki egyetemen szeptember 8-án nyitják a tanévet, ugyanezen a napon kezd meg a munkát a miskolci nehézipari műszaki egyetem

is. a szegedi józsef attila tudományegyetem, a pécsi állam- és jogtudományi kar, az ötvös loránd tudományegyetem hallgatói egyaránt szeptember 12-én gyülekeznek tanévnyitóra. a debreceni kossuth lajos tudományegyetemen pedig szeptember 14-én lesz a tanévnyitó ünnepség./mti/

...

- 2 -

NA

bb.2. ezerkétszáz tárgynyermény a Lottó hétfői jutalomsorsolásán

1 kf/fk/le/ok -cz

1973. szeptember 1.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság hétfőn, a népstadion press-termében, rendezte a Lottó augusztusi tárgynyermény sorsolását. a húzáson a 31. játékhet szelvényei között összesen 1200 nyereménytárgyat sorsolnak ki. főnyeremények: azonnal beköltözhető kétszobás öröklakás az 1. kerületi hunyadi jános uton, két zsiguli személygépkocsi és husz, szabadonválasztott, külföldi társasutazás.

az igazgatóság sorsolási naptára szerint szeptember 7-én budapesten, 14-én kisbéren, 21-én sátoraljaújhelyen, 28-án pedig makón húzzák a Lottó esedékes heti nyerőszámait./mti/

...

bb.3. 1888-as kiadású jános vitéz népszínmű került elő

vid/ká/ok -cz

1973. szeptember 1.

a pécsi Leó Gyula gimnázium könyvtárának rendezése közben érdekes petőfi vonatkozású kiadványra bukkantak: a jános vitéz népszínmű változatára. az elbeszélő költeményt egy jános házy zsigmond nevű helyi szerző ültette színpadra és a könyv 1888-ban jelent meg a neves pécsi talis nyomda gondozásában. az átdolgozó az éneketételek szövegét is a költő egy-egy - alkalomhoz illő - versét választotta. a most előkerült népszínmű egyike a jános vitéz legelső átdolgozásainak./mti/

...

bb.4. kilenc bemutató az évad terveiben - ádám ottó nyilatkozata a madách színház műsoráról

1 nn/fk/zs/ok -cz

1973. szeptember 1.

szeptember 28-án - szokásához híven - bemutatóval nyílt budapest egyik legnépszerűbb színháza, a madách színház. mint ádám ottó igazgató-főrendező elmondotta az mti munkatársának, ezúttal shakespeare: othello című drámáját tűzik műsorukra. címszerepben bessenyei ferencsel, a színház újtagjával. a régen látott klasszikus mű többi főszerepében huszti pétert és piros ildikót láthatja a közönség.

a színház az 1973-74-es évadban előreláthatólag kilenc bemutatót tart, amelyből bérleti előadásban hat kerül közönség elé. ebből ötöt a lenin körúti színpadon, négyet pedig a kis madách-ban adnak elő. ugyanakkor a színház csaknem egész tavalyi repertoárját is felújítja.

/folyt.köv./

NA

- 3 -

t

bb.4./kilenc bemutató ... 1. folyt./ok

a színház az írókkal kialakított jó kapcsolat eredményeként - a következő hónapokban néhány érdekesnek ígérkező ősbemutatóval is szolgál. nagy érdeklődésre tarthat számot németh lászló új drámája, a colbert. a xiv. lajos pénzügyminiszterének sorsát mához szóló tanulságokkal felelevenítő játékot ádám ottó rendezi, a főszereplő gábor miklós lesz.

illés endre névtelen levelek címmel írt a színház számára darabot. amelyet lengyel györgy irányításával visznek színre. gyárfás miklós is új vígjátékkal jelentkezik: beatrix bemutatóját lengyel györgy rendezésében - október 26-án tartják. a színház régi terve szép ernő völegény című játéknak előadása - előreláthatólag az új évadban erre is sor kerül.

g.b. shaw: brassbound kapitány című játéknak bemutatóját a tervek szerint szintén még az idén megtartják. az új fordítást vas istván készítette a színház számára. tárgyalnak egy új magyar zenés játék előadási jogának megszerzéséről is - ezzel is színesíteni akarják a madách színház profilját.

az idén a szokásosnál később, október 28-án nyit a „kis madách,, . a késedelmet az okozza, hogy a nyáron hozzá kezdtek a színház renoválásához, amit három szakaszban, azaz három nyáron át folytatnak majd./mti/

bb.5. zrinyi ütött rajtuk? - érdekes leletek a váli erődítmény vövében

vid/ká/ok -cz

1973. szeptember 1.

több kocsirakományra való égett emberi csontmaradványra bukkantak a fejér megyei vál községben egy leletmentő ásatás során. a feltáráson dolgozók a 12. században épült toronyhoz tartozó templom alapjait keresték, amikor alig fél méterre a föld alatt rábukkantak erre a különös leletre. az égett csontok „korát,, már nem lehet teljes bizonyossággal megállapítani, de feltételezik, hogy valószínűleg a váli palánk erődítmény török katonáinak csontjait őrizte eddig a föld. a feltételezést alátámasztja evlia cselébi török krónikás naplórészlete is, amely szerint a vál nevű palánk erődítményen, erdélyből hazatérőben rajt ütött zrinyi „oglu,, és a védőpalánkot őrző törökök közül négyszázat lekasaboltak. egy másik feltételezés szerint a csontok akkor kerültek a föld alá, amikor az erődítményből kivonuló törökök felrobbantották a várat, s mindent porig égettek./mti/

bb.7. pedagógus-bérlet a szegedi nemzeti színházban

vid/ká/ok -cz

1973. szeptember 1.

a szegedi nemzeti színház az új évadra pedagógus-bérletet bocsát ki 30 százalékos kedvezménnyel. e bérlet előadásai megelőzik majd az ifjúsági bérleteket, így a pedagógusok korábban látnak majd azokat a darabokat, amelyekre az iskolákban elő akarják készíteni a diákokat./mti/

- 4 -

NA

bb.6. Ünnepi rendezvények a budapesti bolgár kulturális központban

1 mn/tw gi zs -cz

1973. szeptember 1.

a bolgár népköztársaság kikiáltásának 29. évfordulója alkalmából számos ünnepi rendezvényre kerül sor a következő napokban a budapesti bolgár kulturális központban. szvetlazar vaszilev igazgatóhelyettes elmondta az mti munkatársának, hogy szeptember 9-én a felszabadulási évforduló tiszteletére megnyitják radi nedelcsev festőművész kiállítását. ugyanaból az alkalomból sor kerül a mint egy dal című új bolgár játékfilm premier előtti vetítésére. bulgáriát bemutató kiállítást nyitnak a nyugati, és a keleti pályaudvaron, illetve a művész mozi előcsarnokában. ezen kívül előadásokat tartanak a bolgár népgazdaság, kultúra fejlődéséről, eredményeiről. a főtí gyermekvárosban bolgár gyermekkórus, a világszerte ismert guszlavcse ad koncertet.

ugyancsak szeptemberben lesz 50 éve, hogy bulgáriában ki- tört az első antifasiszta felkelés, amelynek egyik vezetője georgi dimitrov volt. a budapesti bolgár kulturális központban előadásokon ismertetik a fontos történelmi eseményt. irodalmi estet is rendeznek a bolgár költők, prózairók legjobb műveiből, ismert művészek tolmácsolásában. nagyszabású fotókiállítás nyílik az ernst muzeumban, hűen dokumentálva az antifasiszta erők korai megmozdulását. ugyancsak tárlattal idézik a haladó erők összefogását a villányi uti marxista-leninista egyetemen, a központi tisztiházban, valamint veszprémben és más városokban is.

a kulturális központ további programja is érdekes eseményeket ígér. hrisztó szmórnenszki bolgár költő születésének 75. és halálának 50. évfordulója alkalmából irodalmi estet tartanak. dokumentumfilm idézi fel a költő emlékét, aki felismerte a tömegek szerepének fontosságát a történelem alakításában. az évfordulóról megemlékeznek majd az ötvös lóránd tudományegyetemen, jónéhány gimnáziumban és művelődési otthonban is.

- 5 -

/tokyt.köv./
NA

bb.6. /Unnapi ... 1. folyt./g1

szerpelnek a programban bolgár-magyar barátsági találko-
zók is. Legközelebb ilyen rendezvényre veszprémben kerül
sor, ahol kiállítások, irodalmi estek, előadások járulnak
hozzá a népeink közötti barátság elmélyítéséhez. ebből az al-
kalomból bulgáriából ismert művészek látogatnak el magyaror-
szágra.

az év végén emlékeznek meg a lipcsei per 40. évfordulójá-
ról. kiállításokkal, filmvetítésekkel. folytatódik a tavaly
is nagy sikert aratott „bolgár valóság„ című sorozat, amely-
ben magyar tudósok, politikusok, művészek ismertetik a ba-
ráti szocialista országban szerzett élményeiket. /mti/
--

bb.8. felvétel a kiesz központi művészegyüttesébe

1 nm/fk g1 zs -cz

1973.szeptember 1.

tagfelvételt hirdet a kiesz központi művészegyüttese.
14-26 éves fiatalok és uttörő korúak jelentkezését várják az
egyetemi énekkarba, az „ifjú gárda„ fuvózenekarba, az iro-
dalmi együttesbe, a központi énekkarba, a szimfonikus zenekar-
ba, a tánckarba, a rajkó zenekarba, valamint az uttörő irodalmi
és zenei táncsoportokba.

a fiatalok szeptember 10. és október 20. között egész
napon át érdeklődhetnek a kiesz központi művészegyüttesénél /bu-
japest, VIII. kerület, rottenbiller utca 16-22 ún, illetve te-
lefonon a 225-083-as vagy a 221-083-as számon. /mti/
--

M

- 6 -

bb.9. színes film a 900 éves szolnokról

vid/ká/a/-cz

1973. szeptember 1.

szolnok közelgő 900 éves jubileumára színes filmet készített
a városi tanács. a mafilm 8-as stúdiójának alkotó gárdája -
gaál istván rendező, zsombolyai jános operatőr és jankovits
márton gyártásvezető - 3x20 perces színes filmen mutatja be
az ősi település történetét, jelenét, fejlődő változó
életét. a film első husz perces részének forgatását befejezték.
a város történetét ábrázoló rövid filmet november 4-én mutat-
ják be. a film második husz perces része a mai szolnokot tárja
a közönség elé, míg a harmadik, befejező rész riport montázs-
ként villantja fel a tiszaparti város hétköznapjait. /mti/
--

bb.10. mindent eladott, ami a másé volt - két évet kapott

1/bc/tm/zs/a/-cz

1973. szeptember 1.

a pénzszerzés változatos módszereit alkalmazta bagi jános
20 éves segédmunkás, aki gyakran változtatta munkahelyét, s
nem rendelkezett állandó bejelentett lakással sem. ismerősai-
tól csizmát, órát, nyakláncot kért el, majd mindhárom tárgyat
eladta. arra is vállalkozott, hogy megjavíttatja barátja elrom-
lott táskarádióját, de a készüléket nyomban értékesítette. más-
kor elzalogosított óra kiváltását ígérte meg: erre sem került
sor, mert a zálogjegyet eladta.

bűnlajstromán többrendbeli lopás is szerepelt. ezek során
ismerőseitől, akinél egy éjszakát töltött, vagy átmeneti, il-
letve munkás-szálláson lakó szobatársaitól órákat, ruhanemű-
eket, s mintegy ezer forintot tartalmazó két pénztárcát emelt
el.

a központi kerületi bíróság bagi jánost kétévi sza-
badágvesztéssel sújtotta. /mti/
--

M

- 7 -

bb. 11. nagy miklós művelődésügyi miniszter köszöntője az új tanév alkalmából

i/mn/tm/rj zs -cz

1973. szeptember 1.

szeptember 4-én, kedden reggel 8.05-kor hangzik el a kossuth adón, illetve a televízióban nagy miklós művelődésügyi miniszter köszöntője az új tanév alkalmából. /mti/

--

bb. 12. a szot üdülők vendégeinek 36 százaléka a fődényben üdült- tovább javítják a családok üdülési lehetőségeit

i/mi/fk/rj ie -cz

1973. szeptember 1.

az évi szabadságból két hetet a legtöbben nyaralással szeretnének eltölteni, ezért a szakszervezet is igyekszik az üdülési lehetőségek nagyrészt május közepétől szeptember közepéig biztosítani- mondta bölcsföldi tibor, a szot üdülési és szanatóriumi főigazgatóságának helyettes vezetője az mti munkatársának. - ebben az évben erre az időszakra esik az egész évi beutalók 65 százaléka, 191 ezer üdülőjegy. a csucsidényt jelentő hat turnusban, június végétől augusztus végéig 105 ezer vendéget, az egész évben beutaltak 36 százalékát fogadták a szot üdülők.

ehhez hozzájárult, hogy már a fődényben fogadott beutaltakat a síófoki szot-csepel vasmű üdülő negyedik 100 szobás téli-nyári pavilonja, sopronban, a löverekben pedig augusztus végén adtak át 600 ágyas üdülőt. helyes lenne, ha a szakszervezeti bizottságok az új, modern üdülőkben, ahol két szoba egymásba nyitható, igyekeznének a sokgyermekeseknek juttatni a beutalókat. a családok üdültetés lehetőségeit a vállalati üdültetés ugrásszerű fejlődése is növelte. jelenleg a vállalatok kétszer annyi családnak biztosítanak nyári pihenési lehetőséget, mint a szot főigazgatósága.

az iskolaévben tíz 23 napos turnusban vehet részt 11 110 általános iskolás diák, iskolás gyermek gyógyüdültetésben. ez a létszám csak mintegy 1 százaléka az általános iskolásoknak, ennél több gyereknek lenne szüksége az oktatással egybekötött üdülésre. mégis gond a jelenlegi iskolaüdülők kihasználása is, - a szülők és a pedagógusok idegenkedése miatt, pedig a gyakorlati tapasztalatok bizonyítják, hogy a gyerekek nem maradnak el a tananyag elsajátításában.

/folyt.köv./

7.50 rj

- 8 -

1030

R 1030

bb. 12. /a szot üdülők... 1. folyt./rj

a családok üdültetés fejlesztésére még ebben az évben felméri a vállalatoknál a családok arányát; jövőre, ahol lehet, ehhez az arányhoz „profilozzák”, az üdülők és a szakszervezeti bizottságok a megfelelő arányban kapnak családok beutalókat. a turnuskezdéseket a családok üdültetését meghatározó iskolai szünetek időpontjaihoz igazítják. a szot főigazgatósága a művelődésügyi minisztériummal tárgyal arról, hogyan lehetne esetleg rugalmasabb tanévkezdési, illetve zárási időpontok bevezetésével meghosszabbítani a családok üdültetési idejét.

a családok és gyógyüdültetés továbbfejlesztését szolgálja majd, hogy jövőre új szot családok üdülőt kezdenek építeni Leányfalun. vállalati erőből létesül a büki gyógyfürdő és hajdusoboszlón már ebben az évben elkezdődhet egy új szakszervezeti gyógyüdülő építése. /mti/

--

bb. 13. gulaschki cipők francia exportra

i/sz/gk/rj ie -cz

1973. szeptember 1.

ezekben a napokban kezd meg a tannimpex külkereskedelmi vállalat 22 000 pár gulaschki cipő szállítását franciaországba, csaknem félmillió frank értékben.

a magyar cipőipar korszerű termékeit még csak két éve ismerik a francia vásárlók, bár már korábban is szállítottunk gumicsizmákat, teniszcipőket és kisebb tételben férficipőket. az elmúlt években a tannimpex több ízben bemutatta kollekcióját párizsban, de a nagyobb megrendelés elmaradt. a tavalyi nagyszabású párizsi kiállításon azonban a magyar cipők már elnyerték a francia szakemberek tetszését, s így feladták első próbarendeléseiket. az őszi gulaschki cipőszállítások így várhatóan csak az első lépést jelentik a francia piac megnyeréséért. a tervek szerint a következő évektől a tannimpex már évi 50 ezer pár bőr-felsőrézes és gulaschki férficipőt exportál majd a nyugat-európai országba.

a fokozódó érdeklődést jól mutatja, hogy nemrég több francia cipőkereskedelmi cég mintakollekciót kért a tannimpextől. a francia áruházak részére közepes áru magyar cipőket vennének nagyobb mennyiségben.

/folyt.köv./

7.55 rj

- 9 -

R 1040

bb. 13. / gulaschki ... 1. folyt./rj

egyébként a tannimpex már készülődik a szeptemberi hagyományos párizsi cipőkiállításra is. a magyar cipők láthatók majd londonban, düsseldorfban, milánóban és firenzében is az őszi árumintabemutatókon. /mti/

--

bb. 14. rendelet a panelos lakóépületek gázbiztonságának fokozására

1/sb/fk/rj 1e -cz

1973. szeptember 1.

megjelent az építésügyi és városfejlesztési miniszter és a pénzügyminiszter együttes rendelete, amelyben - a minisztertanács felhatalmazása alapján - intézkedtek a többszintű panelos lakóházak gázfogyasztó berendezéseivel összefüggő biztonsági követelmények növeléséről, a gázrobbanás-veszély megelőzéséről. a tervezett intézkedéseket több mint husz minisztériummal, főhatósággal, országos hatáskörű szervezettel egyeztetették. a rendelet kiterjed valamennyi többszintes panelos szerkezetű lakóépületre, függetlenül attól, hogy annak szerkezetét házgyárban vagy panelüzemben készítették, s tekintet nélkül arra, hogy ki az épület tulajdonosa, kezelője, használója.

az új rendelkezés szerint az eddig felépült és átadott panelos lakóházakban a vezetékes gázzal működő gázfogyasztó készülékeket - ha nincs felszerelve - égésbiztosítóval kell ellátni legkésőbb 1975 végéig, vagy kicserélni a berendezést olyan gázfogyasztó készülékre, amelyek égésbiztosítóval rendelkeznek. gondoskodni kell arról is, hogy az öt szintnél magasabb panelos lakóépületek gázfogyasztó berendezésekkel felszerelt belső területeinek szellőző kürtőit - ugyancsak 1975 végéig - központi működtesítésű, s a helyiség levegőjét óránként négyszer kicserélő szellőztető berendezéssel lássák el. a rendelet hatályba lépését követően pedig új panelos lakóépületre - vezetékes gázellátás esetében - csak akkor szabad kiadni a használatbavételi engedélyt, hogy ha az említett két fontos biztonsági követelménynek - égésbiztosító gázfogyasztó készülék és szellőztető berendezés - eleget tettek.

/folyt.köv./

8.05 rj

Fi 10.45

- 10 -

bb. 14. / rendelet... 1. folyt./rj

az intézkedés hangsúlyozza, hogy panelos lakóépületekben tilos a palackos propán-bután gáz alkalmazása. ezért a rendelet hatályba lépésig megépült és használatba vett házakban - azokban a körzetekben, amelyekben nincs vezetékes gázellátás - legkésőbb 1975 december 31-ig meg kell szüntetni a propán-bután gáz alkalmazását, s az eredeti terv szerinti elektromos energiával működő berendezéseket kell felszerelni.

a szigorú biztonsági követelményeknek megfelelő műszaki feladatokat és berendezések megrendelési határidejét az építésügyi és városfejlesztési minisztérium külön állapítja meg, mégpedig összhangban a rendelkezésre álló anyagi fedezettel, a szükséges égésbiztosító készülékek és szellőző berendezések gyártásával, kivitelezési kapacitással. az előírt munkálatokat az eredeti építetők kötelesek megrendelni.

az állami tulajdonban álló panelos lakóépületek lakásainál a szükséges munkák költségeit az állami költségvetésből fedezik. az állampolgárok tulajdonában álló lakásokból a költségek a tulajdonost terhelik, de az országos takarékpénztár a felmerülő kiadások erejéig kölcsönt nyújt az érdekelteknek.

az új rendelet a kihirdetéssel hatályba lépett. /mti/

--

bb. 15. víztároló a mátrában

vid/ká/rj -cz

1973. szeptember 1.

a mátra déli oldalán nagy befogadóképességű víztároló építését kezdték meg. gyöngyös és nagyréde között mintegy 10 méter magas völgyzárógát kialakításával felfogják a toka patak vizét. a medencében mintegy másfélmillió köbméter vizet tárolhatnak öntözési célokra. a tó környékén ugynevezett felszín alatti öntöző fűrtöket építenek és ezzel mintegy 1,200 hektár termőföld öntözését teszik lehetővé. a 16 millió forintos költséggel épülő víztárolót a tervek szerint a jövő év őszén adják át rendeltetésének. /mti/

--

8.10 rj

- 11 -

Fi 10.55

bb. 16. jugoszláv építési technológia baranyában - elsőként mohácson készül feszített vázszerkezettel lakóház

vid/ká/rj -cz

1973. szeptember 1.

mohácson, a dunaparti város központjában készül magyarországon elsőként feszített vázszerkezettel lakóház. az öt szintes épületben ötvenkét család jut otthonhoz.

a kivitelezés újszerű, érdekes. a technológia lényege, hogy míg a hozzá hasonlítható univáz-szerkezethél egy oszlop egy szint, itt egy tíz méter magas pillérre három szintet lehet felvezetni. a szobanagyságu földemek nem fekszenek a tartóoszlopokra, csak surlódásos kapcsolat van a két elem között, amelyeket sodronnyal feszítenek egymáshoz. ez adja a nagybiztonságu kötést. az összeszerelés egyszerű, gyors és fizikai erőt alig igényel.

az ugynevezett ims-rendszerű épületszerkezet technológiáját a baranya megyei állami építőipari vállalat vette át jugoszláviából. a szabadalom vásárlás célja olyan eljárás bevezetése volt, amely alkalmas középületek és tíz szintnél magasabb lakóházak kivitelezésére lehetőleg olyan megoldással, amely minimálisra csökkenti a helyszíni munkát. erre alkalmas a szomszédos országban több mint egy évtizede alkalmazott és kitűnően bevált vázszerkezet.

a baranya megyei építőipari vállalat pécsi panelüzemében folytatott kísérletek alapján a rendszert továbbfejlesztették az eredeti jugoszláv módszer szerint a földem alul bordás, s az épületen készítenek hozzá álmennyezetet. a bejelentett pécsi szabadalom szerint a panelüzemben mindjárt 3 cm-es beton síkföldemmel is ellátják a szerkezetet, így nem kell a helyszínen vakolni.

az ims-rendszer tág lehetőséget kínál a tervezőknek változatos városkép kialakításra. a homlokzat kiképzése tetszés szerint variálható, elkerülhető a lakótelepek egyhangúsága.

a baranyai építők már készülnek a következő, nagyobb vállalkozásra: pécs megújuló szigeti negyedében ezzel a technológiával húzzák fel a mecsek-aljai város 25 emeletes toronyházát, amelynek munkálatai a tervek szerint jövőre indulnak. /mti/

--

8.15 rj

- 12 -

NA 1100

bb. 17. burgonyatermesztési társulás csongrádban - zárt rendszerű termesztés négy közös gazdaságban

vid/ká/rj -cz

1973. szeptember 1.

csongrád megye négy közös gazdasága: a forráskuti haladás, a szegedi új élet, a kisteleki magyar-szovjet barátság és a kisteleki új élet tsz zárt rendszerű burgonya termesztési társulást hozott létre, kooperálva a szövetkezetek megyei értékesítő központjával és az orosházi vetőmagtermelő vállalattal.

a megye első ilyen társulásának célja, hogy az utóbbi években visszaesett termesztést fellendítsék, jövedelmezőbbé tegyék, nagyobb hozamokat érjenek el. a fontos népelelméleti cikkből kielégítsék a piaci igényeket. a tervek szerint jövőre a négy tsz mintegy 700 hektár területet ültet be elsősorban az idén meg-honosított új intenzív lengyel, holland és ndk-beli - fajtákkal. ezeknek hozama a forráskuti haladás tsz-ben, a megye legnagyobb burgonyás gazdaságában, az idén többszörösen felülmulta a hagyományos hazai fajtákat. a társulásban résztvevő gazdaságok az ültetést, a növényápolást, a betakarítást egyaránt gépesítik. az ehhez szükséges korszerű berendezések vásárlásához állami támogatást kapnak. /mti/

--

bb. 18. bővítik a távhőszolgáltatást - kétszáz millió forintos beruházás tatabányán

vid/ká/rj -cz

1973. szeptember 1.

a tatabányai városi tanács végrehajtó bizottsága határozatot hozott a lakosságot ellátó távhőszolgáltatás bővítésére.

az elmúlt években számos intézményt és csaknem 9000 lakást kapcsoltak be tatabányán a távhőellátási rendszerbe. évenként 800-1000 lakással gyarapodik az új otthonok száma, s a jelentősi hőkapacitás már nem lenne alkalmas az új igények kielégítésére. ezért mintegy 200 millió forintos költséggel bővítik a hőszolgáltatás rendszerét. mindenekelőtt átalakítják a hőforrás központját, az 1-es számú erőművet. új távvezeték is építenek az erőmű és a lakótelepek között.

a terveket az energiagazdálkodási intézet már készíti, az építkezéseket a jövő év elején kezdik meg. a rendszer bővítésével 1975-ig újabb 4000 lakást kapcsolnak be a távfűtésbe. /mti/

--

8.25 rj

- 13 -

NA 1100

bb. 19. háromszázhatvan lakásos otp lakótelep építése kezdődött zalaegerszegen

vid/ká/rj -cz

1973. szeptember 1.

az országos takarékpénztár zala megyei igazgatósága 360 lakásos újabb lakótelepet épített zalaegerszegen. az épületeket középblokkos rendszerrel építik. a lakások 54-44 négyzetméter alapterületűek lesznek, s vételáruk alacsonyabb lesz, mint az alagutzsalus rendszerrel épülő lakásoké. ezeket a lakásokat a városi táncs elsősorban az alacsonyabb jövedelmű családoknak juttatja.
/mti/

bb. 20. a tavalyinál kiegyensúlyozottabb, zavartalanabb lesz a mezőgazdaság őszi anyagi-műszaki ellátása

i/jf/fk/rj ie -cz

1973. szeptember 1.

a gépek és vegyi anyagok őszi forgalmazásáról tájékoztatták az agrotársulat illetékesei az mti munkatársát. általánosságban a tavalyinál jobb, kiegyensúlyozott és zavartalan ellátásra számíthatnak a termelők. a legtöbb cikkből a kereskedelem kínálati pozícióban van. néhány termékből azonban többre lenne szükség, ezeknél számítani kell nagyobb feszültségre, amelyen az árukészletek belső mozgásával, átcsoportosításával igyekeznek enyhíteni.

I. kísérlet
a kereslet fokozódását azzal magyarázzák, hogy az idei kedvezőnek mutató terméskészletek következtében megnőtt a gazdaságok bevétele, s így az elmúlt évinél is nagyobb beszerzésekre szántak el magukat. így van ez például a műtrágyáknál, ezekből az utóbbi két évben nagyobb volt a kínálat, mint a kereslet. idén azonban a kereslet-kínálat már egyensúlyban van, annak ellenére, hogy augusztus elejéig 781 ezer tonna hatóanyagban számított műtrágyát értékesített a kereskedelem, 20 százalékkal többet, mint az elmúlt év azonos időszakában. október 31-ig csaknem 1,2 milliárd tonnányi műtrágya áll a termelők rendelkezésére, időarányosan 10 százalékkal több a tavalyinál. növényvédőszerből is kielégítik az igényeket. egyedül a lindán-tartalmú szerekből nem tud a kereskedelem elegendőt szállítani, de helyette új nagyhatású talajfertőtlenítő szereket bocsátanak a gazdaságok rendelkezésére.

/folyt.köv./

8.30 rj

- 14 -

NA-M⁰⁰

bb. 20. / a tavalyinál... 1. folyt./rj

a raktárakban nagyszámu traktor és pótkocsi vár eladásra. szeptember 30-ig 7800 vontatót biztosítanak a megrendelőknek, ezerral többet, mint egy évvel korábban. pótkocsikból is ezerral többnek az értékesítésére készültek fel.

az őszi betakarításhoz szükséges gépekből a tavalyinál nagyobb a kínálat. a raktárakban kétszer annyi kukorica-adapter van, mint amennyire megrendelés érkezett. a burgonyaszedéshez 30 ndk kombájnt adnak el és 370 szedőgéppel kielégítik a keresletet. nyugati importból 120 cukorrépa betakarító gépsort biztosítanak a termelőknek, ezenkívül csehszlovák és magyar gépsorok egészítik ki a választékot.

a második félévre összesen 2 milliárd forint értékű gépkatarrésszel töltötték fel a raktárakat, ez elegendő lesz a gépek javításához. a mezőgép tröszt vállalatai soronkívül importgépekhez is készítenek alkatrészeket. /mti/

--

bb. 21. itt az ősz „egyed napján jó idő lévén....”

t/sz/fk/rj bs

1973. szeptember 1.

szeptember elsejével beköszöntött a „hivatalos” ősz a valóságban azonban már napok óta tart a kissé hűvös, felhős, őszi idő.

az ősz első napjainak időjárását az óceán felől érkező hűvös légtömegek határozzák meg. ennek következtében várhatóan sok helyen záporok, zivatarok alakulnak ki, s a szél is fokozatosan megerősödik. szombat hajnalban valamint a kora reggeli órákban hazánkban változóan felhős volt az ég. az ország nyugati megyéiben csökkent a felhőzet, s előbujt a nap. ezzel szemben a keleti megyékben felhős maradt az ég, s a meteorológiai szolgálat prognózisa szerint egész nap élénk szél várható, fűtő záporok is lehetségesek. bár országsszerte általában felszakadozik a felhőzet, s néhány órára napsütésre kell számítani, a hőmérséklet 19-24 fok fölé nem emelkedik majd.

a néphit azt tartja, hogy: „egyed napján jó idő lévén az ősz is jó lesz és a bor is. amilyen szeptember 1.-e és 2.-a olyan lesz a következő négy hét... /mti/

9.17 rj

- 15 -

NA-M⁰⁰

bb. 22. zalaegerszegegen alakítják ki a szénhidrogénbányászati adatbankot

vid/ká/rj bs

1973. szeptember 1.

a számítástechnikai és ügyvitelszervező vállalat zalaegerszegi adatfeldolgozó központjában szombaton megkezdődött a kártyalyukasztó gépek üzemi próbája. a következő napokban összesen 22 elektronikus kártyalyukasztó berendezést állítanak üzembe. az adatfeldolgozó központ elektronikus agya szeptember közepén érkezik franciaországból.

a zalaegerszegi adatfeldolgozó központ a hazai ügyvitel gépesítés regionális hálózatában a hetedik. feladata a zalai üzemek ügyvitelének gyorsítása, egyszerűsítése. az adatfeldolgozó a megye 5 olajipari vállalatán kívül a megye butor- és építőiparának, vas- és kerámiaiparának ügyviteli tevékenységét, anyag-, bér- és létszámgazdálkodását látja el. később más vállalatokra is kiterjeszti munkáját.

a zalaegerszegi adatfeldolgozó január elsejével kezdi meg rendszeres szolgáltatásait. a központ alkalmas lesz az egész magyar olajipar anyaggazdálkodási és termelési adatszolgáltatására. 1975-re kialakítják a teljes szénhidrogénbányászati adatbázist. /mti/

--

bb. 23. kollégium zala megyében a cigánygyermek részére

vid/ká/rj bs

1973. szeptember 1.

a nagykanizsa közelében, csapi községben a volt kastélyban kollégiumot alakítottak ki a nagykanizsai járás iskolaköteles, alsótagozatos cigánygyermek részére. a kollégium és a négytantermes iskola - társadalmi munkások közreműködésével - a tanévkezdésre elkészült. a környék községeiből 60 gyermeket helyezhetnek el a kollégiumban. /mti/

--o

10.03 4a

- 16 -

NA 11¹⁰

bb. 24. dr. Lénárt Lajos prágába utazott

fk/rj bs

1973. szeptember 1.

dr. Lénárt Lajos mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes vezetésével szombaton küldöttség utazott prágába az első önálló magyar mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítás zárórendezvényeire. /mti/

--

bb. 25. óvodát adtak át kisterenyén

vid/ká/rj bs

1973. szeptember 1.

szombaton ünnepélyesen adták át rendeltetésének a nógrád megyei kisterenyén a község negyedik óvodáját. a 75 személyes gyermekintézményt 7 hónap alatt építette fel a szupataki béke termelőszövetkezet építő brigádja. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb. 11. sz. /nagy miklós.../ című hírünk szövege helyesen a következő:

szeptember 4.-én, kedden reggel 8.05 -kor hangzik el a kossuth adón, illetve a televízióban nagy miklós művelődésügyi miniszter köszöntője az új tanév alkalmából. a köszöntőt a televízió 18 óra 20 perckor megismétli. /mti/

--

11.00 rj

- 17 -

NA 11¹⁰

bb. 26. Üzem bővítés

vid ká/1l bs

1973. szeptember 1.

két hónappal a határidő előtt, szombatra elkészült a szombathelyi styl ruházati vállalat üzem bővítése. a varroda fölül épített 720 négyzetméteres új emeleti részen az előkészítők kaptak helyet, s ezzel összhangot teremtettek a szabászat és a varroda között.

a szalagokon egyébként befejezték a télre szánt ruhák gyártását és hozzáláttak az 1974 évi tavaszi, őszi kollekciók készítéséhez. az üzem szakemberei résztvettek a napokban lezajlott kölni férfi divathéten, s az ott látottak alapján is terveznek modelleket./mti/

bb. 27. tizenkét konzervgyár legjobb ifjú szakembereinek vetélkedője szigetváron

vid ká/1l bs

1973. szeptember 1.

a idén ötödik rendezték meg az „ifjúság a konzerviparért”, szakmai és politikai vetélkedőt, amelynek ezúttal a szigetvári konzervgyár volt a házigazdája. a történelmi múltú város tinódi művelődési házában nagytermében pénteken és szombaton az ország tizenkét konzervgyárának mintegy száz ifjú szakembere mérte össze tudását. csapatban és egyéni versenyben. a győztesek és a helyezettek értékes jutalomban részesültek.

a verseny alkalmából kiállítás nyílt a konzervipari ifjúság munkásságának képzőművészeti alkotásaiból./mti/

bb. 28. nemzetközi konferencia az atommagok szerkezetéről

mm/zs/1l bs

1973. szeptember 1.

a magyar tudományos akadémia, az eötvös Loránd fizikai társulat és a központi fizikai kutató intézet 1973. szeptember 3-8 között nemzetközi konferenciát rendez balatonfüreden „korrelációk az atommagokban”, címmel. a konferencián 15 ország mintegy 100 tudósa vesz részt.
/folyt.köv./

- 18 -

NA 1210

bb. 28./ nemzetközi folyt./ 1l

a nemzetközi tanácskozást szalay sándor akadémikus, az mta atommag kutató intézetének igazgatója nyitja meg.

a témakör elismert szakértői, köztük több magyar tudós 35 előadás keretében ismerteti az atommagok szerkezetével az atommagreakciók leírásával kapcsolatos legújabb elméleti-fizikai eredményeket./mti/

--

bb. 29. balesetek

1l bs

1973. szeptember 1.

kiskunfélegyházán sándor jeno 63 éves tsz-tag, kerékpárjával összeütközött egy tehergépkocsival. a baleset következtében a kerékpáros olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt.

balotaszálláson aradi lászló béla 41 éves szegedi idomszerész személygépkocsijával elütötte az uton ittas állapotban fekvő tóth bura lajos 69 éves nyugdíjast.

komáromban boros sándor 28 éves győri gépkocsivezető egy autóbusszal szabálytalanul kanyarodott és elütötte mogorósi józsef 23 éves elektroműszerészt motorkerékpárost. mogorósi olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt, a motorkerékpár utasát pedig súlyos sérüléssel szállították a mentők kórházba.

nógrádsáp községben szalai istván 15 éves tanuló gépjárművezetői engedély nélkül vezette motorkerékpárját és az utkanyarban felborult. olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt.

a 14. kerületben a hungária körút és erzsébet királyné utja kereszteződésében a kijelölt gyalogátkelőhelyen brikéz mi-hály 27 éves gépkocsivezető, tehergépkocsival elütötte dr. len-gyel lászló 59 éves csoportvezetőt és kabodi ildikó 19 éves budapesti lakosokat.
/folyt.köv./

- 19 -

NA 1210

bb. 29./balesetek folyt./ 1l

dr. Lengyel Lászlót életveszélyes és kabódi ildikót súlyos sérüléssel szállították a mentők kórházba. brikéz Mihályt a rendőrség őrizetbe vette és bevonta gépjárművezetői engedélyét.

Kakula József 57 éves nyugdíjas a 111. kerületben a szent-
endrei ut és mozaik utca kereszteződésében személygépkocsijával
nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy motorkerékpár-
ral. a motorkerékpár vezetőjét Kovács Elemér 22 éves autószerelőt
súlyos, sérüléssel szállították a mentők kórházba. Kakula ellen
eljárás indult.

Bauer Istvánné 84 éves nyugdíjas, a 7. kerületben a thököly
ut és cserhát utca kereszteződésében szabálytalan helyen figyel-
metlenül lépett az uttestre és elesett. egy személygépkocsi el-
ütötte. súlyos sérüléssel szállították kórházba.

a 14. kerületben a Lócsei utca és dorozsmai utca kereszte-
ződésében Verebéli István 23 éves gépészmérnök, tiszaujfalu
lakos motorkerékpárjával nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött
egy tehergépkocsival. súlyos, sérüléssel szállították kórházba.

a 9. kerületben a kvassay ut és a soroksári ut keresztező-
désénél Bugár Ferenc 32 éves gépkocsivezető, budapesti lakos te-
hergépkocsival gyorsjárat miatt egy másik tehergépkocsinak út-
között s annak vezetője a 31 éves Rózsa Sándor súlyos sérülést
szennvedett. Rózsa Sándort a mentők kórházba szállították, Bugár
ellen eljárás indult./mti/

bb. 30. a bkv közleménye

fk/1l bs

1973. szeptember 1.

a budapesti közlekedési vállalat értesíti az utazóközönsé-
get, hogy szeptember 3-tól újabb gyors- és expressz autóbuszokat
indít: 108-as jelzéssel gyorsjáratot a Március 15. tér és a far-
kassréti temető között, 154/e jelzéssel expressz járatot a Borá-
ros tér és a Dózsa György ut között, 173/e jelzéssel expressz-
járatot a Hevesi Gy. utca és a Bosnyák tér között./mti/

NA 12¹⁵

- 20 -

bb. 31. Pátzay Pál kapuvárnak szülővárosának ajándékozta
szobrainak gipszmásolatait

vid ká/1l bs

1973. szeptember 1.

„szülővárosom iránti ragaszkodásból arra az elhatározás-
ra jutottam, hogy életművem megmaradt gipszpéldányait a kapuvá-
ri múzeum gondjaira bízom... - kezdődik az a levél, amelyet
Pátzay Pál kétszeres Kossuth-díjas szobrászművész írt kapuvár-
ra és amelyet most hoztak nyilvánosságra.

a 77 éves művész, aki 14 éves koráig élt Kapuváron, ott
végezte el a polgári iskolát, a levélben részletezi, hogy melyek
azok a köztéri szobrok, amelyek gipszmásolatait a városra hagyo-
mányozza, ezek között található Verdi, Gounod, a Debreczeni-
család, nagyméretű szobra, továbbá Bartók, Kodály, Virág, Bene-
dek síremléke. Összesen mintegy félszáz nagyobb és kisebb szobor,
plakett gipszmintája kerül majd Kapuvárra a jövő év májusában
Budapestben megrendezendő Pátzay Pál kiállítás után.

Kapuvár város vezetői nagy örömmel fogadták a művész fel-
becsülhetetlen értékű adományát és máris megkezdték a tárgyalá-
sokat egy állandó Pátzay kiállítás rendezésére./mti/

--

bb. 32. honvédelmi hónap somogyban

vid ká/1l bs

1973. szeptember 1.

a magyar honvédelmi szövetség 25 éves jubileuma tisztele-
tére Szombaton Somogy megyében honvédelmi hónap kezdődött. Szeptem-
ber 17-ig elméleti vetélkedőket, terepversenyeket bonyolítá-
nak le, s az ifjú gárda életéről kiállítást rendeznek kaposvá-
rott.

23-án rendezik meg a megyei honvédelmi kupaversenyt, a
modellező és lövész klubok versenyét. 28-án a járási mhsz műve-
lődési házban nagygyűlést rendeznek. a honvédelmi hónap 30-án
a Somogy megyei Zákány községben honvédelmi bemutatóval ér vé-
get./mti/

--

NA 12²⁰

- 21 -

Laktívák tanácskoznak. szeptember 29-én a csurgói

NA

37. zárnak a balatoni kempingek, ritkábban járnak a kompok

vid ká/il bs

1973. szeptember 1.

szombaton bezártak az első kempingek a balaton déli partján. nem fogad már vendéget a síófoki kék balaton, a szántódi rév, a balatonszárszói tóra, a szemesi hullám és vadvirág, valamint a balatonlellei aranyhíd. a nyitvatartó nyaralóházakat szombattól olcsóbban adja bérbe a síótur.

jelentősen csökkent a hajók forgalma is: naponta alig több mint 6-7 ezer utast szállítanak a két part között. a máhart síófoki üzemigazgatósága hétfőtől ritkítja szántódi-rév és tihanyrév között a kompjáratot, a jelenlegi husz perc helyett csak negyven percenkint közlekednek a járatok./mti/

--

bb. 33. tűzvédelmi kiállítás szolnokon

vid ká/il bs

1973. szeptember 1.

szombaton a szolnoki galériában, dr. hegedűs Lajos, a megyei tanács elnöke megnyitotta az első hazai tűzvédelmi kiállítást, amelyen a tűz elleni védekezés történetét, fejlődését a szolnok megyei vállalatok üzemek védekezési eszközeit berendezeit mutatják be.

negyven szolnok megyei vállalat ismerteti az elmúlt években beszerzett korszerű védőfelszereléseit tűzoltóberendezéseit. a tűzvédelmi kiállítás ideje alatt szolnok megyében több helyen rendeznek szakmai napokat, amelyeken a különféle iparágak, tűzvédelmi problémáiról lesz szó./mti/

--

bb. 34. ifjúsági ujitási hónap a mosonmagyaróvári fémszerelvénygyárban

vid ká/il bs

1973. szeptember 1.

az ujitómozgalom 25. évfordulója és a kisz vezetőségválasztások tiszteletére szeptemberre ifjúsági ujitási hónapot és ujitó versenyt hirdetett a mosonmagyaróvári fémszerelvénygyár kisz bizottsága és vállalatvezetése. a verseny célja, hogy a fiatalokat fokozottabban bekapcsolják az ujitómozgalomba. a versenyt meghirdetők értékes jutalmakat tűztek ki a legjobbak számára. /mti/

--

- 22 -

NA 1225

bb.35. osaka tartományi kormányzója esztergomban

t pr/gk/il bs

1973. szeptember 1.

kuroda ryoichi, japán osakai tartományának kormányzója - a fővárosi tanács vendége - szombaton kirándulást tett a duna-kanyarba, majd esztergom látnivalóival, nevezetességeivel ismerkedett./mti/

--

bb. 36. herbert fechner szombati program ja

t pr/gk/il bs

1973. szeptember 1.

herbert fechner, berlin főpolgármestere - aki a fővárosi tanács meghívására küldöttség élén tartozkodik hazánkban - szombaton a fővárosi vízművek munkájával ismerkedett. giltner andornak, a fővárosi tanács elnökhelyettesének társaságában megtekintett egy felszíni vízművet, majd hajókirándulást tett a dunán.

felhasználható : 20.00 órától!!

szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke szombaton este a hármashatárhegyi étteremben bucsuvacsorán látta vendégül a német demokratikus köztársaság fővárosának küldöttségét./mti/

--

bb. 38. értékelték a tatabányai bányászfiatalok munkaversenyét

vid ká/il bs

1973. szeptember 1.

a tatabányai szénbányáknál értékelték a vit tiszteletére indított munkaversenyt. a versenyben a vállalat 41 ifjúsági szocialista brigádjának 1 000 tagja vett részt. a fronti brigádok közül a 11/a bányüzem farkas ferenc brigádja a feltárásoknál dolgozók közül a 6/a bányüzem horváth ferenc brigádja, a külszíni iparos kollektívák közül pedig aradi imre lakatos brigádja nyerte el az első helyezést. ezek a brigádok dolgoztak a legmagasabb teljesítménnyel és példamutatóan vették ki részüket a társadalmi munkából is. a három ifjúsági brigád nyolcezer forint pénzjutalomban részesült./mti/

--

- 23 -

NA 1230

bb. 39. werner klemke kiállítása

t/nm/fk/rj bs

1973. szeptember 1.

az ndk egyik népszerű grafikusművésze és könyvillusztrátora werner klemke nemzeti-díjas, az ndk képzőművészeti akadémiaja képzőművészeti szekciójának titkára műveiből nyílt kiállítás szombaton, az ndk budapesti kulturális és tájékoztató központjában. megnyitó beszédet dr. werner timm, a berlini neue galerie igazgatója mondott.

a szeptember 18-ig nyitva tartó tárlat, amelynek megnyitóján megjelent werner klemke is, izelítőt ad a művész tevékenységéből. a közönség a többi között megtekintheti a művész volt-taire, boccaccio, montesquieu, petronius műveihez készített illusztrációit, metszeteit. /mti/

--

bb. 40. rekord dinnyetermés hevesben - zöldborsó a piacon

vid/ká/rj

1973. szeptember 1.

heves megye dinnye-ültetvényeiről rekord termést takarítottak be az idén. a kitűnő termésből - a hazai piac ellátása mellett - csaknem félezer vagonnal exportáltak a heves megyei gazdaságok, többet mint bármikor korábban. az időjárás kedvezett a dinnye érésének: korábban került piacra a termés, bőségesebb volt a napi kínálat. a termelési kedv is növekedett; ami egyébként a dinnyén kívül a zöldségfélék felhozatalán is érzékelhető. a heves megyei szövettermék vállalat mostanáig 1800 vagon zöldséget értékesített a hazai és a külföldi piacokon, háromszáz vagonnal többet, mint az előző évben. feltűnően sok paradicsom termelt, ebből exportra eddig egyszáz vagonnal küldtek.

ujdonság volt az idén az a másodvetésű zöldborsó, amiből az elmúlt napokban négyszáz mázsányit küldtek a hazai piacra a mátraaljai termelőszövetkezetek. a heves megyei szövettermék vállalat az idén még ezeröttszáz vagon zöldség felvásárlását tervezi. ennek a mennyiségnek nagyobb részét már télire tárolják. /mti/

--

12.10 rj

- 24 -

NA 12³⁰

bb. 41. felhasználható: 16.00 óra után!

hárfa-organahangverseny pannonhalmán

vid/ká/rj bs

1973. szeptember 1.

szombaton délután a pannonhalmi bazilikában fábián erzsébet hárfaművész és kárpáti józsef organaművész közös hangversenyt adott. műsorukon bach, liszt, franck, britten, debussy és hindemith művek szerepeltek. /mti/

--

bb. 42. felhasználható 18.00 óra után!

megnyitották akisvárdai napokat

vid/ká/rj bs

1973. szeptember 1.

szombaton a várszinpád avatásával ünnepélyesen megnyitották a kisvárdai napokat, a három éve várossá nyilvánított ősi település kulturális eseménysorozatát. a várszinpád felavatása után a debreceni csokonai színház művészei a bánk bán című operát mutatták be. ugyancsak szombaton nyitották meg a vármúzeumban papi lajos kisujszállási szobrászművész alkotásai-ból rendezett tárlatot és e napon avatták fel a vár szomszédságában, a lovaspályát, amelyen három napon át magyar és cseh-szlovák résztvevőkkel lovasversenyeket, bemutatókat tartanak.

a szeptember 13-ig tartó programban szabócs megye nívódíjas néptáncsoportjai találkoznak és sor kerül a zeneiskola, valamint az egyes számú általános iskola névadó ünnepségére. időszerű pedagógiai és egészségügyi témával foglalkozó tudományos ülés, színházi előadások, városfejlesztési ankét, képzőművészeti-, fotó-, politechnikai- és ipari kiállítások teszik változatossá a műsort. /mti/

--

12.15 rj

- 25 -

NA 12³⁰

bb. 43. beiktatták tisztségébe a pécsi orvostudományi egyetem új rektorát

vid ká/11 bs

1973. szeptember 1.

a pécsi orvostudományi egyetem tanácsa szombaton tartotta az 1973/74-es tanév első ülését, amelyen részt vett dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter és Bocz József, az MSZMP Baranya megyei bizottságának titkára is. az ülésen dr. Boros Béla egyetemi tanár, aki két ciklusban - hat éven át - rektorként irányította az orvostudományi egyetemet, köszönetét fejezte ki a tanácsnak eddigi tevékenységéért és a munkájához nyújtott támogatásért. ezután dr. Szabó Zoltán miniszter emelkedett szólamra méltatta dr. Boros Béla rektori működésének érdemeit és átnyújtotta az egészségügyi minisztérium köszönő levelét, majd beiktatta tisztségébe a pécsi orvostudományi egyetem új rektorát, dr. Tigyi József akadémikust, egyetemi tanárt, a biofizikai intézet igazgatóját, akinek megbízatása három évre szól. dr. Boros Béla egyetemi tanár a szemészeti klinika igazgatójaként folytatja munkáját és tagja maradt az egyetemi tanács elnökségének./mti/

-. -

embargo: 1-én 19. óráig!

bb. 44. magyar vezetők távirata a VDK nemzeti ünnepe alkalmából

fk/zs/11 bs

1973. szeptember 1.

Le duan elvtársnak,
a vietnami dolgozók pártja központi bizottsága első titkárának,

ton duc thang elvtársnak,
a vietnami demokratikus köztársaság elnökének

pham van dong elvtársnak,
a vietnami demokratikus köztársaság kormánya elnökének

h a n o i

/folyt.köv./

- 26 -

M 1310

bb. 44./ magyar folyt./ il

kedves elvtársak!

a vietnami demokratikus köztársaság megalakulásának 28. évfordulója alkalmából a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága a magyar népköztársaság elnöki tanácsa és kormánya, továbbá az egész magyar nép nevében forrón köszöntjük önöket, a vietnami dolgozók pártja központi bizottságát, a vietnami demokratikus köztársaság kormányát és a testvéri vietnami népet.

nemzeti Ünnepeükön nagy elismeréssel és csodálattal üdvözljük azokat a történelmi jelentőségű sikereket, amelyet a hős vietnami nép pártja vezetésével, a szocialista közönség és a világ haladó erőinek cselekvő támogatásával ért el az imperialista agresszió visszaverésében, a vietnami háború befejezéséről és a béke helyreállításáról aláírt párizsi megállapodások létrehozásában, a békés építő munka feltételeinek megteremtésében, a szocialista társadalom építésében.

meggyőződésünk, hogy a szorgalmas vietnami nép, az internacionalista összefogás segítségével, rövid idő alatt újjáépíti sokat szenvedett országát, begyógyítja a háborús sebeket és továbbhalad a szocializmus építésének útján. e magaslatos céljuk megvalósításában mindig számíthatnak a magyar népköztársaság és népe baráti támogatására.

számunkra és népünk számára emlékeztető maradt párt- és kormányküldöttségük legutóbbi magyarországi látogatása. ez a látogatás jelentősen hozzájárult pártjaink, kormányaink szorosabb együttműködéséhez, népeink barátságának elmélyítéséhez, a szocialista közösség egységének, a világ békéjének és biztonságának erősítéséhez.

kedves elvtársak: ezen ünnepélyes alkalomból szívből kívánjuk, hogy vietnam testvéri népe érjen el újabb kimagasló sikereket függetlenségének és szuverenitásának megőrzésében, vietnam és indokina békéjének biztosításában: a szocializmus építésében, országa újraegyesítéséért folytatott igazságos harcában.

budapest, 1973. szeptember 1.

kádár jános,
a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára

/folyt.köv./

- 27 -

M 1310

bb. 44./ magyar ... 2. folyt./ 1l

Losonczi pál,
a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke,

fock jeno,

a magyar népköztársaság minisztertanácsának elnöke.

x x x

az évforduló alkalmából apró antal, az országgyűlés elnöke truong chinht, a vdk nemzetgyűlésének elnökét, péter jános külügyminiszter nguyen duy trinh külügyminisztert, czinenge lajos honvédelmi miniszter vo nguyen giap honvédelmi mi-

nisztert üdvözölte táviratban. üdvözlőtáviratot küldött továbbá vietnami testvérszervezetének a hazafias népfront, az országos béketanács, a szolidaritási bizottság, a szot, a kisz és a magyar nők országos tanácsa./mti/

--

embargó: 19.00 óráig

bb. 45. péter jános külügyminiszter Lengyelországba látogat

fk/zs/1l bs

1973. szeptember 1.

péter jános, a magyar népköztársaság külügyminisztere stefan olszowski lengyel külügyminiszter meghívására a közeli napokban hivatalos baráti látogatásra a lengyel népköztársaságba utazik./mti/

--

- 28 -

NA 13⁴⁵

bb. 46. négy magyar darab ősbemutatója a veszprémi színházban - évadnyitó társulati ülés veszprémben

vid ká/1l bs

1973. szeptember 1.

a veszprémi petőfi színház művészei szombaton tartották évadnyitó társulati ülésüket. az ülésen, amelyen részt vettek veszprém megye és a város politikai és művelődésügyi vezetői is, pétervári istván, a petőfi színház igazgatója ismertette a következő színházi évad műsortervét. elmondotta, hogy a veszprémi színház jövő évi műsortervében négy magyar ősbemutató és két magyarországi bemutató szerepel: lengyel józsef: újra a kezdet, sarkadi imre: kőmives kelemen, gyárfás miklós: történetek a kastélyban, juhász istván: valahol egy sziget, peter hacks: a béke és l. zshovickij: igyunk kolombuszra c. darabja.

a veszprémi közönség ebben az évadban opera előadást is láthat. a pécsi nemzeti színház vendégjátékában tekintheti meg puccini: bohémélet és bizet carmen c. operáját. a megyei társulati előadásokon kívül körzeti előadásokat is tart székesfehérvárott dumaujvárosban és szombathelyen.

a társulati ülésen bejelentették, hogy az idei évad első bemutatóját, gyárfás miklós történetek a kastélyban c. darabjának előadását szeptember 14-én tartják veszprémben. a veszprémi társulat ezzel a darabbal szerepel október 19-én a fővárosban, a budapesti művészeti heteken./mti/

--

Ta Petőfi Színház

bb. 47. új lakások miskolcon

vid ká/1l bs

1973. szeptember 1.

újabb lakásokba kezdték meg a beköltözést miskolcon, az ugynevezett összekötő városrészben. a diósgyőri városközpont után most a lakások zömét a belváros és a diósgyőri gyárak közötti területen építik. szombaton a házigyári elemekből össze-szerelt 9 emeletes 177 lakásos épületet vették birtokukba a családok, s a következő napokban folyamatosan költözködnék az uttörőház mellett átadott épületekbe is. néhány nap alatt újabb 490 miskolci család jut kényelmes központi fűtéses otthonhoz. /mti/

--

- 29 -

13.10/1l

NA 13²⁰

bb. 48. megkezdtek az őszi kalászosok vetését

vid/ká/gné/rj bs

1973. szeptember 1.

az utóbbi napok csapadékos időjárása kedvező feltételeket teremtett az őszi munkához. a gazdaságokban munkába állították a traktorokat, készítik a magágyat az ősziak alá, sőt a homokos talajú vidékeken már a kalászosok vetését is megkezdtek. bács-kiskun megyében rozssal, illetve ősziárpa maggal töltötték fel a vetőgépeket, s minden jel arra mutat, hogy szeptember első felében a buza is földbe kerül. szabolcs megyében elsőnek a nyírségi részen gazdálkodó nyírbogdányi kossuth tsz-ben kezdték meg az ősziak vetését, ahol eddig 46 hektáron került földbe a rozsvetőmag. /mti/

--

bb. 49. „zsendül”, a szőlő tokaj-hegyalján

vid/ká/rj bs

1973. szeptember 1.

a tokaj-hegyaljai borvidéken „zsendül”, a szőlő. az utóbbi napok napfényes időjárásának hatására erőteljesebb a bogyókban a cukorképződés. a hosszantartó szárazság nem tett kárt az ültetvényekben. mád, tállya, tolcsva és a zárt borvidékhez tartozó többi község határában is élénk zöld még a tőkék levélzete.

a megközelítőleg 9000 hektárnyi termőszőlőben a tavalyinál jobb termést várnak. a tőkék általában 8-15, egyenként 20-50 dekás fűrtöket nevelnek. a szakemberek szerint, ha az időjárás továbbra is kedvező marad, a tavalyinál magasabb cukorfoku mustokat szüretelnek. /mti/

--

bb. 50. iv. kertészeti gépesítési kongresszus

1/jf/tm/rj ie bs

1973. szeptember 1.

a gépipari tudományos egyesület és a magyar agrártudományi egyesület szeptember 4-7 között keszthelyen rendezi meg a iv. kertészeti gépesítési kongresszust. a kongresszuson 60 előadást tartanak majd, a rendezvényre 100 külföldi szakembert várnak. a résztvevők főként a zöltségfélék nagyüzemi gépesített termesztéséről cserélik ki a tapasztalatokat. /mti/

--

13.05 rj

- 30 -

NA 1300

sp. 51. időjárásjelentés

rj bs

1973. szeptember 1.

a meteorológiai intézet jelenti, 1973. szeptember 1.-én, szombaton, 13.00 órakor

többórás napsütés

európa legnagyobb részén változékony az időjárás. a brit-szigetek és az északi-tenger térségében, dél-európában, közép-európa keleti felén, valamint a szovjetunió nyugati határvidékén az óceánról érkező, váltakozva hűvösebb és enyhébb, nedvesebb és szárazabb léghullámok hatására többnyire felhős, szeles az idő, többfelé esik az eső, helyenként zivatar keletkezik. derültebb szárazabb, csendesebb időjárást a pireneusoktól és franciaországtól az alpok felé húzódó sávból, továbbá a don és a volga vidékéről jelentenek. a nappali hőmérséklet közép-európa legnagyobb részén az évszaknak megfelelő átlag körül van, vagy kevéssel alacsonyabb az átlagnál.

hazánkban pénteken a salgótarján-kaposvár vonaltól nyugatra borult idő volt, vagy csak 1-2 órára sütött ki a nap. máshol 3-6 órás napfénytartamot észleltek. néhány kisebb terület kivételével mindenütt volt eső, többfelé zivatar kíséretében. a lehullott csapadék mennyisége a legtöbb helyen csapadéknym és 15 mm között volt, de a dunántul több vidékén és az északi megyékben elérte a 15-30 mm-t, sőt komáromban a 35, bábolnán a 41, győrött a 44 mm-t. a hőmérséklet a borult nyugati megyékben csak 18-23, máshol 23-26 fokig emelkedett. szombat hajnalra az északnyugati megyékben 12-14, máshol 14-17 fokig hűlt le a levegő. szombaton délelőtt változóan felhős, szeles idő volt, esőt már sehonnan sem jelentettek. a hőmérséklet 11 órára 17-21 fokig emelkedett.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 19,6 fok volt, a százéves átlagnál 0,2 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 21 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, gyengén emelkedő irányzatú.

a balaton vízének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 19 fok volt.

várható időjárás vasárnap estig:

változóan felhős idő, már csak szórványosan előforduló futó esővel, néhány helyen - inkább csak szombaton a keleti megyékben zivatarral. több órás napsütés. a szombaton még többfelé élénk, helyenként erős északnyugati, északi szél vasárnapra kissé mérséklődik. az éjszakai lehűlés erősödik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 9-14, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: 19-24 fok között.

a duna vízállása budapestnél 140 cm. /mti/

--

13.20 rj

- 31 -

bb. 52. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke szeptember 1-én 13 óráig:

se/rj bs

1973. szeptember 1.

1. a tanév küszöbén
2. tárgynyeménysorsolás
3. 1888-as kiadású jános vitéz
4. bemutatók
5. érdekes leletek
6. rendezvények a bolgár kulturális központban
7. pedagógus bérlet
8. felvétel
9. színesfilm szolnokról
10. mindent eladott..
11. nagy miklós köszöntője
12. a családok üdülése
13. cipők exportra
14. rendelet a gázbiztonság fokozására
15. víztároló a mátrában
16. jugoszláv építési technológia
17. burgonyatermesztési társulás
18. bővítik a távhőszolgáltatást
19. otp lakótelep zalaegerszegen
20. a mezőgazdaság műszaki ellátása
21. itt az ősz
22. szénhidrogénbányászati adatbank
23. kollégium cigánygyermeknek
24. lenárt lajos elutazott
25. ovoda kisterenyén
26. üzembővítés
27. konzervgyári vetélkedő
28. konferencia az atommagok szerkezetéről
29. balesetek
30. bkv közlemény
31. pátzay kapuvárnak adományozta másolatait
32. honvédelmi hónap somogyban
33. tűzvédelmi kiállítás
34. ifjúsági ujitási hónap
35. osaka tartományi kormányzója esztergomban
36. fechner programja
37. zárnak a balatoni kempingek
38. bányászfiatalok munkaversenye
39. klemke kiállítás
40. dinnyetermés

/folyt.köv./

13.30 rj

- 32 -

NA 1340

bb. 52. / a belföldi... 1. folyt./rj

41. hárfa-orgonahangverseny
42. kisvárdai napok
43. beiktatták a pécsi egyetem rektorát
44. táviratok a vdk-nak
45. péter jános
46. a veszprémi színházról
47. új lakások
48. őszi vetése
49. zsendül
50. kertészeti gépesítés
51. időjárás
52. hírjegyzék

/mt1/

bb. 53. felhasználható 14.00 óra után

befejeződtek a magyar-csehszlovák könnyűipari tárgyalások

1/ol/fk/rj ie bs

1973. szeptember 1.

befejeződtek a kag/erü jánosné könnyűipari miniszter meghívására a kusalik szlovák iparügyi miniszter vezetésével magyarországon tartózkodott csehszlovák delegáció tárgyalásai. a szlovák iparügyi miniszter a magyar könnyűipari miniszterrel megbeszéléseket folytatott a két ország könnyűiparának gazdasági és műszaki-tudományos együttműködéséről. a delegáció öt könnyűipari és két vegyipari üzemet is felkeresett és fogadta a küldöttséget górnagy sándor nehézipari miniszterhelyettes is. /mt1/

--

bb. 54. őszi idegenforgalom borsodban

vid/ká/rj s

1973. szeptember 1.

a változékony időjárás ellenére szombaton is megteltek a bükki kirándulóhelyek. nemcsak a bánkúti, a szentléleki és a fehérkő-lápai turistaházakra, de a borsodi erdő- és fafeldolgozó gazdaság jávorkúti, rejtkei vadászházaira is ki lehetett tenni a „megtelt,, táblát.

/folyt.köv./

13.33 rj

- 33 -

NA 1345

bb. 54. / őszi idegenforgalom... 1. folyt./rj
m a bükk még nem öltözik őszi pompájába: csak a juhar levél-
zete színeződött sárgára. a több mint 30 nyíló vadvirág nyári-
jellegű a d a bükk fensik tisztásainak.

bár a külföldi idegenforgalom megcsappant, szombaton még
több mint kétszáz, csehszlovákiából, illetve Lengyelországból ér-
kezett, gépkocsi lépte át a határt. a külföldi vendégek jórésze mező-
kövesden valamint miskolc-tapolcán táborozott le. /mti/

--

bb. 55. felhasználható 19 órától!

varsói kulturális napok - Ünnepi hangverseny

t/pr/gk/rj zs bs 1973. szeptember 1.

szombaton este a vörösmarty téri vígadóban ünnepi hangver-
senyen mutatkozott be a budapesti közönségnek a paradox len-
gyel dzsessz-együttes, valamint a fistulatores et tubicinatores
varsovienses, a varsói fa- és rézfuvas együttes. a paradox együt-
tes neve jól ismert a dzsesszkedvelők előtt, számos „tróféjuk”,
közül csupán három: első díj az oderai dzsesszfesztiválon, san
sebastianban és a hollandiai nemzetközi dzsesszfesztiválon. a
kilenctagú varsói fa- és rézfuvas együttes érdekes zenei
produkcióval szolgált: házi készítésű korabeli hangszereken szó-
laltatták meg radomski, liban, krakowa és zarzebski műveit, játszo-
tak középkori és reneszánsz lengyel zenét. /mti/

--

bb. 56. felhasználható 19.00 óra után!

vegyipari fiatalok színjátszó csoportjainak bemutatója
szolnokon

vid/ká/rj bs 1973. szeptember 1.

szombaton a tiszamenti vegyiművek művelődési házában a kétna-
pos színjátszó találkozó kezdődött, amelyen négy vegyipari üzem
irodalmi színpadának tagjai mutatják be műsorukat. fellép a fő-
városi gázművek sudioszínpada, a kazincbarcikai művelődési ház
és a százharombattai művelődési ház színpada, valamint a szol-
noki tiszamenti vegyiművek hid együttese. a színpadok bemutatóit
vasárnap szakmai tanácskozás zárja. /mti/

--

13.40 rj

- 34 -

NA 1350

bb. 57. megnyílt czóbel béla tárlata

t/ró/fk/rj zs bs 1973. szeptember 1.

magaskorú, de fiatalos termékenységű mestert üdvözölt
szombaton az ernst muzeum közönsége: czóbel béla kossuth-
díjas festőművészt, a 90. születésnapja tiszteletére rende-
zett kiállítás megnyitására.

a tárlaton látható alkotások az utóbbi két évben szület-
tek, mint a művész mondta: az ifjúság, a párizs előtti évek újra-
felfedezésének belső ösztönzésétől vezetett. a tárlatot,
amely több mint harminc festményt kínál a nézőknek, hubay
miklós nyitotta meg, czóbel pályáját tekintve át, azót a -frán-
cia művészettörténetébe is beépült - mesterét, aki előző te-
kintetektől el nem „koptatott”, világokat fedezett fel.

ezt követően várkonyi zoltán kossuth-díjas színművész, a
vígyszínház igazgatója üdvözölte meleg szavakkal a hét évtizedes
alkotói pályára visszatekintő művészt. a tárlat ünnepélyes meg-
nyitóján megjelent állami, társadalmi, kulturális és művészeti
életünk számos ismert személyisége. /mti/

--

bb. 58. bányásznap ünnepségek vidéken

felhasználható 19.00 óra után!

ö/vid/ká/gné/rj bs 1973. szeptember 1.

a bányavidékeken szombaton folytatódtak a 23. bányásznap
ünnepségei. komlón a társadalmi munkával létrehozott bányászpark-
ban felavatták a bányász emlékművet, ifj. szabó istván szobrász-
művész alkotását. a két méter magas, betonelemekből készült em-
lékmű bányacsolátot szimbolizál, közepén bányászlámpa világít.
a kompozíció a földalatti munka mindennapi hőseinek, a munka köz-
ben hősi halált halt bányászoknak állít emléket.

/folyt.köv./

14.00 rj

- 35 -

NA 1400

bb. 58. /bányásznapi... 1. folyt./rj

Ünnepi megemlékezést tartottak szombaton este csertetőn, az 1937-es csendőrsortúzt mártírjainak emlékművénél, ahová együtt vonultak a szén- és ércbányászok, az aknamélyítők, a honvédség, a munkásőrség és az ifju gárda díszegységei. ott voltak a megye és a város, valamint a vállalatok vezetői, a külföldi testvérvállalatok küldöttei. dr. nagy józsef, a baranya megyei pártbizottság első titkára mondott beszédet, majd megkoszorúzták az emlékművet.

tatabányán valamennyi bányászattal ünnepi röpgyűlésen emlékeztek meg a 23. bányásznapról. több, mint tízezer vettek részt ezeken az üzemi ünnepségeken. dorogon a szénbányák központi épülete előtt nagygyűlésen méltatták a szénmedence dolgozóinak helytállását. a gyűlésen részt vett havasi ferenc, a komárom megyei pártbizottság első titkára és kiss istván, a megyei tanács elnöke, ott voltak a csehszlovákiai handlovai szénbányák képviselői is. a nagygyűlésen menyhárt lászló, nehézipari miniszterhelyettes hat dorogi bányásznak adott át miniszteri kitüntetését. rajtuk kívül még 500 dorogi bányász részesült kitüntetésben. oroszországban a bányászok képviselői megkoszorúzták a bányászmártírok emlékművét.

salgótarjánban a gyurtyánosi bányász üdülőtelenen rendezett ünnepségen zsuffa miklós, a nógrádi szénbányák vállalat igazgatója mondott ünnepi beszédet, majd kitüntetésekkel adta át a munkában kitűnt bányászoknak. a salgótarjáni ünnepségen szlovákiai és lengyelországi bányász küldöttség is részt vett. a mátraaljai szénbányászok petőfi bányán, az ércbányászok mátraszentimrén, a bentonitbányászok istenmezején rendezték meg ünnepségüket. rózsaszentmártonban megkoszorúzták a bányászmártírok emléktábláját. a nagyalföldi kőolaj és földgáztermelő vállalat, valamint a kutató és feltáró üzem dolgozóit szolgálaton ünnepelték. megkoszorúzták a szovjet hősi emlékművet, majd a vörös csillag filmszínházban nagygyűlést rendeztek, amelyen dr. dank viktor, az országos kőolaj- és gázipari tröszt vezérigazgatóhelyettese mondott ünnepi beszédet. kincsesbányán a fejér megyei bauxit bányák vállalat dolgozóit czottner sándor, nyugalmazott miniszter köszöntötte.

a nap bővelkedett kulturális és sporteseményekben, sokhelyütt szombaton kezdődtek a bányász kulturális hetek eseményei. tatabányán ez alkalommal a város legnagyobb művelődési otthonában, a népházban két kiállítás nyílt. az egyik tiz fővárosi kerámikus művész mutatkozik be legújabb alkotásaival, a másikon a szénmedence bányászainak munkáját, életét ábrázoló fotókat láthat a közönség. komlón ezen a napon nyílt meg kasznár aranka bányászmájú képkiallítása.

/folyt.köv./

14.10 rj

- 36 -

NA 1440

bb. 58. / bányásznapi... 2. folyt./rj

a komlói lenin téren felállított szabadtéri színpadon fellépett a kisz központi művészegyüttese, pécssett a széchenyi téren a kátowicei bányász fuvószenekar, és a mecseki szénbányák központi fuvószenekara adott hangversenyt. a nógrádi bányász kulturális hetek műsorán hangversenyek, képzőművészeti tárlatok, ismertető előadások szerepelnek. borsodban kiállítások nyílnak a szovjetunió életéről, a borsodi bányászok fejlődéséről, tanácskozásokon vitatják meg az ifjúság helyzetét, a borsodi bányászat jövőjét, az üzemi demokrácia kérdéseit. /mti/

--

bb. 59. a magyar és a bolgár népfrent képviselőinek környezetvédelmi találkozója

t/bc/fk/rj zs bs

1973. szeptember 1.

a bolgár hazafias arcvonala környezetvédelmi tanácsának tagjai és számos aktivistája szombaton hajóval budapestre érkezett. a 170 tagu csoport délelőtt az országház vadász-terében találkozott a hazafias népfrent országos elnökségének környezetvédelmi munkaközösségével.

szemők józsef, a hazafias népfrent országos tanácsának alelnöke üdvözölte a bolgár vendégeket, majd s. szabó ferenc, a környezetvédelmi munkaközösség elnöke tartott tájékoztatót a hazai környezetvédelmi társadalmi programról, a munkaközösség eddigi tevékenységéről és további terveiről.

beszámolt arról, hogy a környezetvédelem egészére kiterjedő társadalmi szervező munkát új feladatként a hazafias népfrent v. kongresszusa határozta el és a népfrent-mozgalom legfontosabb tennivalói közé sorolta. a munkaközösség által kidolgozott környezetvédelmi támogatására a hazafias népfrent országos tanácsa felhívással fordult az ország lakosságához, hogy tegyen minél többet a környezeti harmónia visszaállításáért, a környezeti ártalmak megszüntetéséért. azóta a megyékben, a járásokban megindult vagy újabb lendülettel folytatódott a régebben is végzett környezetvédelmi népfrent-munka. több megyében környezetvédelmi munkabizottság, vagy a gazdaságpolitikai bizottságon belül külön ezzel a területtel foglalkozó munkacsoport alakult. fejér megyében sok társadalmi munkát végeztek parkok létrehozásáért. vas megyében már tizenhárom alkalommal rendezték meg a természetvédelmi napokat. veszprém megyében egész hónapos rendezvénysorozattal tartották meg a környezet- és természetvédelmi napokat. somogy megyében a környezetvédelmi bizottság ösztönzésére 67 községben fásítási terv készült. a tavaszi fásítás során 5 ezer facsemetét ültettek el. bács megyében összehangolt tevékenység folyik a megye erdőtelepítési és fásítási feladatainak megoldására.

/folyt.köv./

14.20 rj

- 37 -

NA 1440 - program

bb. 59. / a magyar... 1. folyt./rj

a fővárosban megalakult centenáriumi fásítási és favédelmi bizottság által megjelölt cél megvalósításához a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium díjmentesen egymillió facsemetét, cserjét, bokrot ajánlott fel. mintegy 750 ezret már a fővárosba szállítottak a zöldterület növelésére, s ősszel újabb 300 ezer fát ültetnek el.

nikola gergiev, a bolgár hazafias arcvonalt elnökhelyettese, a környezetvédelmi tanács elnöke felszólalásában elmondotta, hogy a környezetvédelemmel kapcsolatos problémák bulgáriában hasonlóak a magyarországon e téren megoldásra váró feladatokkal. fontos, hogy a társadalmi erők segítségével is minden lehetőséget megteremtsek arra, hogy megőrizzzék az ember természeti környezetét a maga jellegében, s kiküszöböljék vagy csökkentsék azokat a kellemetlen jelenségeket, amelyek a technika fejlődésével érhetik az ember biológiai környezetét. e feladatok megoldását is jelentősen elősegítheti a nemzetközi együttműködés.

a bolgár népfront képviselői a nap folyamán budapest nevezeteseivel ismerkedtek, majd vasárnap utaznak el magyarországról. /mti/

--

bb. 61. befejeződött az országos ügyvédértekezlet

t/tf/fk/rj ká bs

1973. szeptember 1.

szombaton debrecenben a kossuth lajos tudományegyetemen, befejezte munkáját az 11. országos ügyvédértekezlet. a tanácskozás zárónapján az ügyvédi munkaközösségek szocialista tartalmának erősítése volt a téma. erről dr. gárgyán tiber, a budapesti ügyvédi kamara elnöke tartott előadást. előzőleg-pénteken - az országos értekezleten megvitatták az ügyvéd szerepét az új polgári eljárási törvény alkalmazása során és külön fórumon elemezték a fiatal ügyvédek és ügyvédnők helyzetét.

a háromnapos ügyvédtalálkozón elhangzottakat, a szakmai viták tanulságait, eredményét dr. szilbereky jeno igazságügyminiszter-helyettes foglalta össze, majd dr. kárpáti lászló, az országos ügyvédi tanács elnöke rekesztette be a tanácskozást. /mti/

--

14.28 rj

- 38 -

NA 1450

bb. 60. hétfőn kezdődik a szocialista fővárosok ifjuságának budapesti találkozója

1 pr/gk/zs/1l bs

1973. szeptember 1.

szombaton kedves vendégeket, barátokat fogadtak a budapesti ifjúkommunisták: számos küldöttség már megérkezett a szocialista országok fővárosai ifjuságának hétfőn kezdődő harmadik találkozására. az összejövetelnek - moszkva, majd szófia után - az idén az egyesítésének centenáriumát ünneplő budapest a házigazdája.

„mi a szocializmust és a kommunizmust építjük,„ jelző jegyében a szeptember 3-tól 9-ig tartó program teret ad a baráti tapasztalatcseréknek, a hasznos vitáknak, s a világ szocialista fővárosainak fiataljai között tovább erősíti az internacionalista kapcsolatokat. minden fővárosból 20 tagu politikai delegáció érkezik a találkozóra, rajtuk kívül szakmai és kulturális küldöttségek, turista csoportok érkezését is várják. jóllehet a megnyitót és a záróünnepséget a mémosz-székházban tartják, - a találkozó fővédnökeinek, németh károlynak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a budapesti pártbizottság első titkárának, dr. maróthy lászlónak. a kisz kb első titkárának és szépvölgyi zoltánnak, a fővárosi tanács elnökének részvételével - a „főhadiszállás,„ a budapesti műszaki egyetemen lesz. itt tartják majd a különböző konferenciákat és szemináriumokat, a küldöttek itt vitatják meg majd az őket érdeklő és érintő kérdések egész sorát. például azt, hogy milyen részt vállalnak a fővárosok fiataljai a városfejlesztésből, a nemzetközi munkamegosztásból, hogyan ápolják forradalmi hagyományaikat s ezeket milyen formában hasznosítják az ifjuság hazafias és internacionalista nevelésében.

a küldöttségeket budapest egy-egy kerülete patronálja, így mód nyílik majd a közelebbi ismerkedésre is. az eddigi két találkozóhoz hasonlóan budapesten is lesznek majd különböző szakmai vetélkedők: a csepel vas- és fémművekben rendezik meg a hegesztők szakmai versenyét, a dózsa györgy uton mérik össze tudásukat a gépkocsivezetők, a belváros üzleteiben vizsgáznak a kirakatrendezők, s a láng művelődési központban mérkőznek a női frizurák művészei. színesek és gazdagnak ígérkezik a találkozó kulturális, szórakoztató programja is: sétahajózás, ismerkedés budapest nappali és esti arcával, táncost a budai ifjusági parkban magyar és nemzetközi gálaest a fővárosi operettszínházban. a küldötteket elviszik majd budapest határain túlra is, tatára, ahol a sportversenyek, a könnyűbúvár-bemutatók mellett megtekinthetik az ifjusági jelvények nemzetközi kiállítását. itt vetélkedőt is rendeznek számukra, a vendégek a 100 esztendő budapest történetének ismeretéből mérkőzhetnek. /mti/

--

- 39 -

14.50/1l

NA 1500

bb 63. módosították egyes valuták árfolyamát

1 sl/gk/ie/il bs

1973. szeptember 1.

a magyar nemzeti bank szeptember 1-től módosította néhány valuta forintárfolyamát. egy angol font pótlékolt középárfolyama 61.43 forintról 58.44 forintra; 10/0 spanyol pesetáé 43.72-ről 41.01-re forintra 100 kanadai dollár 2389.45-ről 2337.62 forintra csökkent, 100 ausztrál dollár pótlékolt középárfolyama pedig az eddigi 3524 forint helyett 3312 forint./mti/

--

bb. 64. a lotto hivatalos nyereményjegyzéke

il bs

1973. szeptember 1.

a 35. játékhetén 5 találatos szelvény nem akadt, a nyereményösszegek a nyereményilleték levonása után a következők: a 4 találatos szelvények száma 42 darab, nyeremény egyenként 108, 869 forint, 3 találatos szelvény 4471 darab van, ezekre egyenként 511 forintot fizetnek, a 140,605 darab 2 találatos szelvény egyenkénti nyereményösszege 20 forint./mti/

--

bb 62Szegezen befejezte munkáját az interatom magyarországi tanácsulése

vid ká/il bs

1973. szeptember 1.

szegezen szombaton befejezte öt napos tanácsulését az interatom instrument nemzetközi nukleáris műszeripari gazdálkodó egyesülés, amely most első alkalommal ülésezett magyarországon. mint ismeretes a kgst-nek ez a speciális gazdasági szervezete a múlt évben alakult meg varsóban azzal a céllal, hogy összehangolja a tagországok tevékenységét nukleáris műszerek tervezésében, gyártásában és forgalomba hozatalában. az eddigi eredményeket és a feladatokat most a tagországok több mint nyolcvan gazdasági, tudományos és kereskedelmi szakembere vitatta meg.

/folyt.köv./

- 40 -

M 4500

bb. 62./ szegezen folyt./ il

dr. zwardon zbigniew, az interatom varsói központi apparátusának igazgatója az mti munkatársának elmondotta, hogy a tanácsulés eredményes munkát végzett. a tagországok még szorosabbra fűzték gazdasági kapcsolataikat a műszergyártásnak ebben a legkorszerűbb ágában. a tanácsulés meghatározta a nukleáris műszerek kutatásával fejlesztésével, gyártásával kapcsolatos legfontosabb közös feladatokat. egyebek között elhatározták, hogy előzetes egyeztetések alapján javaslatot tesznek a tagországok tervhivatalainak hogy a következő öt éves tervben az összehangolt terveknek megfelelően kerüljön sor a nukleáris műszerek gyártására. ezzel kapcsolatban ez év novemberében koordinációs tanácskozást tartanak moszkvában. ezt követően varsóban - még ez év végén arról kívánják dönteni, hogy hol és milyen formában hozzanak létre közös fiókküzemeket.

az interatom célkitűzése hogy már a következő öt éves tervben megkészserezzék a szocialista országok árucseréjét nukleáris műszerekben. a szegezi tanácsulésen tárgyaltak az egyesülés önálló gazdálkodási feltételeinek kialakításáról is. végeredményben a kooperáció olyan tökéletes formáját kívánják kialakítani, amely mintaként szolgálhat más gazdasági területek, iparágak kgst-n belüli gazdasági egyesüléseinek létrehozására is - mondotta az interatom igazgatója./mti/

--

bb. 65. évadnyitó társulati ülés a debreceni csokonai színházban

vid/ká/rj bs

1973. szeptember 1.

szombaton évadnyitó társulati ülést tartottak a debreceni csokonai színházban. a megjelentek egy perces néma felállással adózta a közelmúltban elhunyt ilku pál művelődésügyi miniszter, rudas lászló színművész és zakar istván maszkmester emlékének. ezután taar ferenc igazgató számolt be a társulat terveiről és mutatta be a társulat új tagjait: fekete mária tervezőművészt, krémer józsef magánénekest, korondi györgy magánénekest, háromszéki péter, teszári lászló, horváth kati, balassa gábor színművészeket, cziráki sándor tánckari tagot és gyulay mihályné sugót.

az új évad első darabjaként szeptember 28-án szabó magda: kiálts város című drámáját mutatják be a debreceni színház művészei. /mti/

--

14.40/rj

- 41 -

M 4501

bb. 66. varsó tájképe és építésze - kiállítás a lengyel kulturában

t/ró/fk/rj zs bs

1973. szeptember 1.

a varsói kulturális napok keretében szombaton „varsó tájképe és építésze”, címmel nyílt fotókiállítás a lengyel kulturában. a lengyel fővárost - többek között az új lakótelepeket, a kulturális és sportlétesítményeket, az újjáépítést, a műemlékvédelmet - bemutató tárlatot Jan Krzyzanowski, varsó tanácsa művelődési osztályának vezetője nyitotta meg.

a megnyitó alkalmából rendezett műsorban Bodor Tibor színművész, a Madách Színház tagja, Szendrei Imre zongoraművész és Zygmont Listkiewicz, a varsói Teatr Ludowy tagja működött közre. a bemutató közönsége megtekinthette a varsó-szerelmem, varsó canaletto festészetében, és a vár sorsa - az ország sorsa című filmeket. a fotókiállítás megnyitóján ott volt Farkasinszky Lajos, Budapest főváros tanácsának elnökhelyettese, s vezető munkatársaival képviseltette magát a lengyel népköztársaság nagykövetsége. /mti/

--

bb.67. hazaérkezett az országos béketanács küldöttsége

gk/a/bs

1973. szeptember 1.

hazaérkezett Helsinkiből az országos béketanács Kiss Károly alelnök vezette küldöttsége, amely részt vett a békeerők moszkvai világkongresszusa előkészítése jegyében rendezett közel-keleti konferencián. /mti/

--

bb.68. iraki idegenforgalmi delegáció budapestén

mm/ok la

1973. szeptember 1.

Dr. Ali Galeb al Ani, az iraki idegenforgalmi főigazgatóság főigazgatójának vezetésével iraki idegenforgalmi delegáció érkezett Budapestre a magyar-iraki idegenforgalmi egyezmény munkatervének 1974. évi programja tárgyalására, illetve aláírására. a tárgyalásokat magyar részről Budai András az országos idegenforgalmi tanács titkára vezeti. /mti/

- 42 -

18.05/rj

KA 1810

bb.69. a belöldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 órától 18 óráig

ok la

1973. szeptember 1.

53. magyar-csehszlovák könnyűipari tárgyalások
54. őszi idegenforgalom borsodban
55. varsói kulturális napok - hangverseny
56. vegyipari fiatalok színdarab csoportjainak bemutatója
57. Czobel Béla tárlata
58. bányásznapok ünnepségek vidéken
59. magyar-bolgár környezetvédelmi találkozó
60. szoc- fő városok ifjúságának találkozója
61. ügyvédértekezlet
62. befejeződött az Interatom tanácsulása
63. valutaárfolyamok módosítása
64. Lottó nyereményjegyzék
65. évadnyitó társulati ülés a Csokonai Színházban
66. kiállítás a lengyel kulturában
67. hazaérkezett a béketanács küldöttsége
68. iraki idegenforgalmi küldöttség Budapestén
69. hírjegyzék

/mti/

--

b

bb.70. időjárásjelentés

mm/ok la

1973. szeptember 1.

a meteorológiai intézet jelenté szombaton 19 órakor:

több órás napsütés

várható időjárás vasárnap estig: változóan felhős idő, már csak szórványosan előforduló futó esővel. több órás napsütés. a még többfelé élénk, helyenként erős északnyugat-északi szél vasárnapra kissé mérséklődik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 19-24 fok között. /mti/

--

bb 71. elhunyt Demjén Attila festőművész

mm bh la

1973. szeptember 1.

Demjén Attila kétszeres Munkácsy-díjas, Vitéz-díjas festőművész, a magyar népköztársaság művészeti alapjának, a magyar képzőművészek szövetségének tagja életének 47. évében szeptember 1-én elhunyt. /mti/

--

- 43 -

20.10/ok

ll

bb 72. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órától zárásig:

bh la

1973. szeptember 1.

70. időjárásjelentés
71. elhunyt demjén attila festőművész
72. hírjegyzék
/mti/

--

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: lakatos erzsébet

20.15/ok

- 44 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. szeptember 2.

bb 1. huszonöt ezer éves kőeszközök

vid ká bh bs

1973. szeptember 2.

a miskolci herman ottó múzeum régészei, hellebrand magdolna vezetésével, nagyszabású ásatást kezdtek a diósgyőri strand területén lévő sziklaüregben. a régészetileg védett területen 1883 és 1930 után most harmadszor folytatnak vizsgálatot a régészek. munkájukat a miskolci nehézipari műszaki egyetem geológus-hallgatói társadalmi munkában segítik.

a sziklaüregben mintegy 3 méter mélységben eddig nagymennyiségű állati csontot, valamint különféle pattintott kőeszközöket találtak. az üveges kvarcporfíliá anyaga, 10 centiméteres és ennél kisebb pengék anyaga és pattintási módja megegyezik a szeléta barlangban talált ősemberi eszközökkel. s ennek alapján korukat mintegy 25 ezer évesre teszik.

az ásatásokat folytatják./mti/

--

- 1 -

MF 1411

73 / SLEP,
ST